

AI OG OPHAVSRET

RettighedsAlliancens anbefalinger til at sikre ophavsrettigheder i forbindelse med udvikling og brug af kunstig intelligens

RettighedsAlliancen har siden lanceringen af ChatGPT og de følgende AI-tjenester arbejdet aktivt med at forsøge at kontrollere og beskytte indhold mod at blive brugt ulovligt i forbindelse med træning og anvendelse af kunstig intelligens (AI). Vi kan konstatere, at det i dag hverken er muligt at kontrollere eller beskytte brugen af indhold i forbindelse med udvikling og anvendelse af AI. Derfor står RettighedsAlliancen bag en række anbefalinger til tiltag, der vil bidrage til at beskytte indhold og rettigheder mod at blive krænket i forbindelse med udviklingen og brugen af kunstig intelligens.

Udviklingen kalder på opdatering af lovgivningen. Men også den eksisterende regulering af ophavsret kan forhindre den omfattende, uautoriserede brug af indhold, der finder sted. Det kræver, at der skrives ind over for krænkelser og sættes en effektiv stopper for den ulovlige brug af indhold, der findes i alle led af udvikling og brug af AI. Det er ikke en opgave, rettighedshaverne kan løfte alene. Det er heller ikke en opgave, der alene kan løftes via retssystemet med årelange sager – og årevis med uklar retsstilling – til følge. RettighedsAlliancens anbefalinger beskrives i det følgende.

1. Dækkende transparens om træning af AI-modeller

Rettighedshaverne bør have adgang til at gennemse AI-træningsdatasæet, alternativt have fyldestgørende informationer, der giver mulighed for at få de relevante oplysninger om værker og frembringelser i disse datasæet.

RettighedsAlliancen anbefaler, at danske myndigheder og beslutningstagere arbejder aktivt for at sikre, at udmøntningen af transparenskravene i AI Act bliver så effektfulde, som det er muligt.

2. Omvendt bevisbyrde

Der bør indføres ny lovgivning om omvendt bevisbyrde i dansk ret, for at sikre, at rettighedshavere reelt har mulighed for at håndhæve en ulovlig anvendelse af deres værker og frembringelser.

I det omfang rettighedshaverne ikke har adgang til fyldestgørende information, bør der således gælde en formodning for, at der er trænet på rettighedshavernes indhold.

3. Tekst- og datamining – og forbehold

Brugen af indhold til udvikling og træning af AI er langt fra begrænset til tekst- og datamining. Derfor er det ikke retvisende at sidestille tekst- og datamining med AI.

Der er behov for, at myndigheder vejleder danske institutioner og virksomheder i, hvilke situationer der kan foretages tekst- og datamining, hvornår forbehold skal respekteres, og i hvilke situationer, der skal indgås aftaler med rettighedshaverne om brug af indhold til at træne AI.

Der bør etableres en dialog mellem myndigheder, rettighedshavere, distributører og brugere af tekst- og datamining om, hvordan forbehold bedst tages i praksis, og hvordan det sikres, at dette respekteres.

4. Indholdsgenkendelsesværktøjer i samme stil som "Artikel 17-værktøjer"

Nogle af AI-tjenesterne fungerer i dag som onlineindholdsdelingstjenester, da AI-tjenestens brugere kan uploade beskyttede værker og frembringelser til tjenesten, hvorefter disse gøres tilgængelige for almenheden.

Danske myndigheder bør påse, at AI-tjenesterne indarbejder indholdsgenkendelsesværktøjer, der filtrerer ulovligt indhold, som de er pålagt i henhold til gældende lovgivning.

5. Regulering af personlighedsretten

Der bør indføres lovgivning, der sikrer, at personlighedsretten reguleres f.s.v. angår digitalt genereret indhold. Lovgivningen skal gælde bredt og således gælde alle personers stemme, billede og personlige karakteristika.

Der bør udvikles kampagner og undervisningsmaterialer, der oplyser om reglerne på området, og motiverer til lovlig brug af AI.

6. Effektive værktøjer, der kan blokere og stoppe distribution af deepfakes og stemmekloner på online-plattformene

Det skal sikres, at online-plattformene stiller effektive værktøjer til rådighed til at stoppe og fjerne ulovligt AI-genereret indhold, der distribueres på online-plattformene.

Der bør stilles tydelige krav til online-plattformene om, hvilke forventninger myndighederne har til at blokere og stoppe denne form for ulovligt indhold.

7. Oplysning og vejledning om AI og ophavsret

Der bør hurtigst muligt igangsættes større oplysningstiltag, der bidrager til at øge brugernes (virksomheder, institutioner og brugere) forståelse af, hvad der er rigtigt og forkert med hensyn til brugen af AI. Der bør afsættes midler til dette.

8. Ressourcer til politi og anklagemyndighed

Der bør afsættes dedikerede ressourcer til at bemande området i den eksisterende enhed Sektionen for Rettighedsbeskyttelse under NSK, og det bør samtidig undersøges, om der i højere grad bør være offentlig påtale i sager om udbredelse af ulovligt materiale på online-plattorme.

Myndighederne i Danmark bør i langt højere grad end det er tilfældet i dag monitorere og kontrollere, at dansk lovgivning respekteres på online-plattformene.

/RettighedsAlliancen